

Udržitelná Praha do škol

Všímej si, zapoj se, změň!

Metodický list k 11. cíli udržitelného rozvoje OSN

MĚSTO PRO KAŽDÉHO

Kniha Město pro každého nás uvede do problematiky udržitelných měst a studentské komiksy budou prezentovat návrh řešení směřující k udržitelnosti našeho města.

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

LEKCE / MĚSTO PRO KAŽDÉHO

90
min

skupinová
práce

SŠ
vzdělání

CÍLE

Žáci a žákyně se seznámí s organickým prostorem města a porozumí tomu, jaké problémy a výzvy mohou ve městech vznikat. Vyberou si jeden z uvedených jevů/problémů z knihy *Město pro každého*, který dále rozpracují formou krátkého komiksu a navrhnu jeho řešení směřující k udržitelnosti města. Zdokumentují jev/problém z jejich okolí, který se týká sociální, ekonomické nebo environmentální problematiky.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

- + Umění a kultura
- + Člověk a společnost
- + Geografie
- + Informatika
- + Člověk, zdraví a bezpečí
- + Člověk, jeho osobnost a svět práce

POMŮCKY

projektor, ukázka knihy, papíry, fotoaparát / mobilní telefon, výtvarné potřeby

EVOKACE

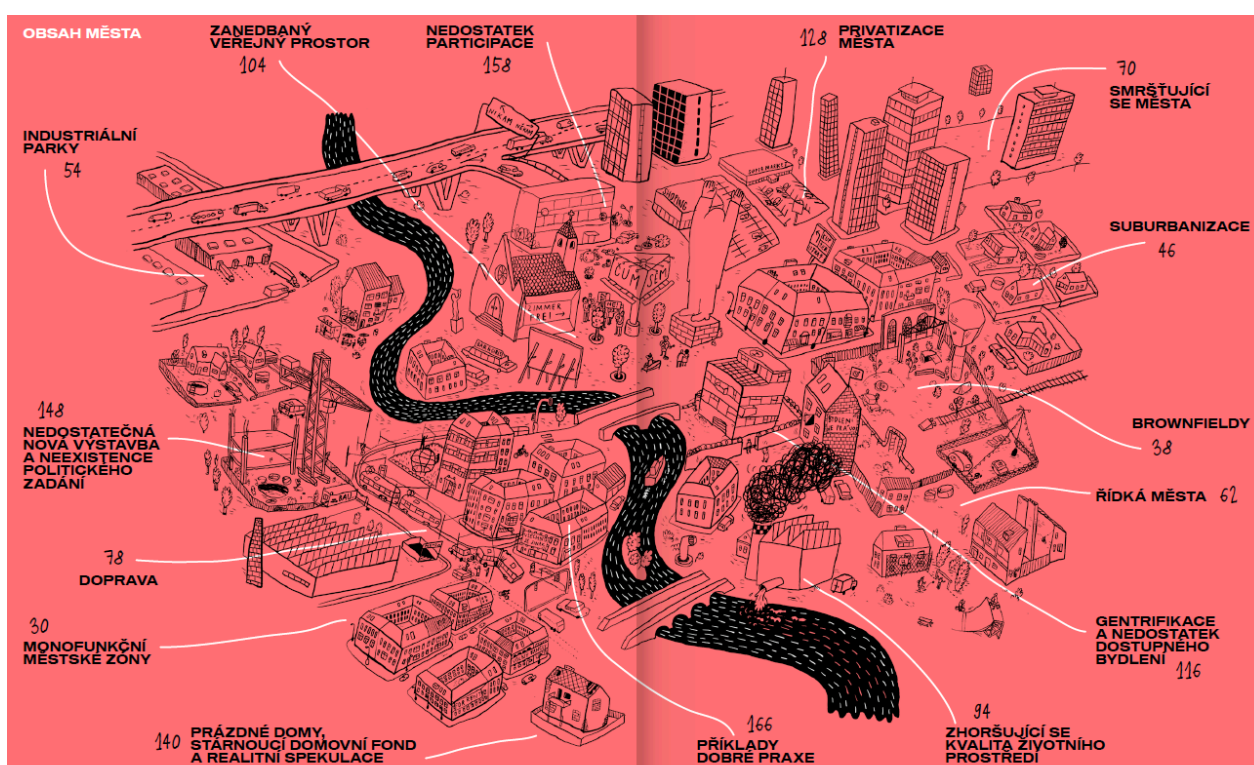
Brainstorming (10min)

“Co by podle vás nemělo chybět městu budoucnosti?”

VÝZKUMNÁ AKTIVITA

Přečtete si úvodní text *Komu patří město?* z knihy *Město pro každého* (viz Příloha lekce) a prohlédněte si obrázek *Obsah města*.

Ve skupinkách (po 3-4) si vyberte jeden z uvedených jevů/problémů, které se objevují v knize a vytvořte krátký komiks (offline nebo on-line), který se jimi zabývá. Žáci a žákyně si mohou na internetu zjistit další potřebné informace. Komiks by měl obsahovat část, kde je jev/problém vysvětlen, kde je naznačen nějaký problém v rámci města a následně navrženo řešení, které je udržitelné pro město, jeho obyvatele a také životní prostředí. (70min)

Město pro každého: text: Osamu Okamura, ilustrace: David Böhm, Jiří Franta

LEKCE / MĚSTO PRO KAŽDÉHO

VÝZVA K AKCI

Vyfotografujte do příštího týdne nějaký problém, který se vyskytuje ve vašem městě. Může to být sociální, ekonomická nebo environmentální výzva, která by měla být ve vašem městě brzy vyřešena, aby bylo udržitelnější pro obyvatele i životní prostředí. Uspořádejte pro rodiče, spolužáky a přátele školy vernisáž vašich komiksů a fotografií spojenou s diskusí. Nebo fotografie s návrhem řešení rovnou zašlete příslušnému odboru městské části. Více info viz: [Young Caritas Challenge](#).

OTÁZKY K REFLEXI

- Co vás nejvíce překvapilo?

AKCE

[Zažít město jinak](#), Světový den měst (OSN) - 31. října

ODKAZY A ZDROJE

- Video Město pro každého: <https://www.youtube.com/watch?v=dHJKJSCqec8>
- Aplikace pro tvorbu komiksu (AJ i ČJ): <https://www.storyboardthat.com/cs/comic-maker>
- Young Caritas Challenge aneb přijmi výzvu!: <https://www.youngcaritas.cz/kde-pusobime/praha/workshopy-ve-skolach/young-caritas-challenge-aneb-prijmi-vyzvu/>

PŘÍLOHA LEKCE / MĚSTO PRO KAŽDÉHO

OBSAH MĚSTA

104 ZANEBÁVNÝ
VEREJNÝ PROSTOR

158 NEDOSTATEK
PARTICIPACE

128 PRIVATIZACE
MĚSTA

104

158

128

70

SMRŠŤUJÍCÍ
SE MĚSTA

54 INDUSTRIÁLNÍ
PARKY

54

SUBURBANIZACE

46

148

148 NEDOSTATEČNÁ
NOVA VYSTAVBA
A NEEKZISTENCE
POLITICKÉHO
ZADÁNÍ

BROWNFIELDY

38

ŘÍDKÁ MĚSTA 62

78 DOPRAVA

GENTRIFIKACE
A NEDOSTATEK
DOSTUPNÉHO
BYDLENÍ

116

30 MONOFUNKČNÍ
MĚSTSKÉ ZONY

30

116

140 PRÁZDNÉ DOMY,
STARNOUCÍ DOMOVNÍ FOND
A REALITNÍ SPEKULACE

140

166 PŘÍKLADY
DOBŘE PRAXE

166

94 ZHORŠUJÍCÍ SE
KVALITA ŽIVOTNÍHO
PROSTŘEDÍ

94

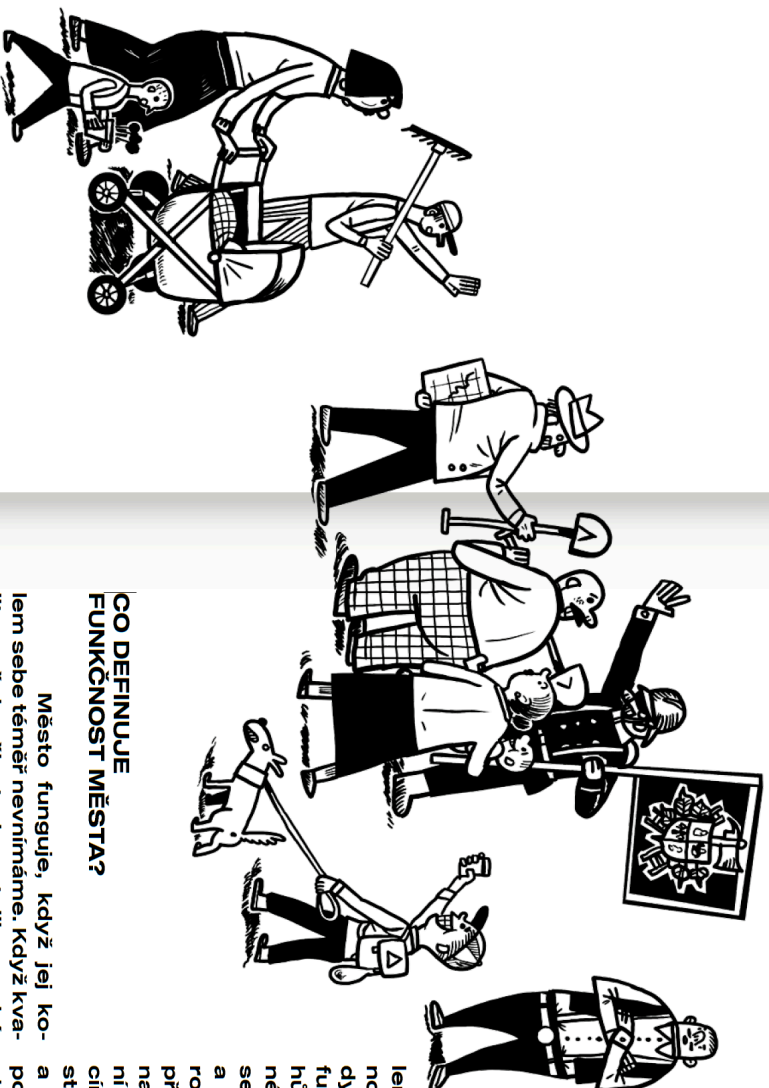
Město pro každého: text: Osamu Okamura, ilustrace: David Böhm, Jiří Franta

KOMU PATŘÍ MĚSTO?

Bavme se o veřejném prostoru města. Město je společenstvím lidí. Město vzniká z vůle obyvatel, kteří se rozhodli, že chtějí žít spolu na jednom místě, a vnímají toto rozhodnutí jako přínosné pro ně samotné. Lidé díky životu ve městě prosperují, cítí se zde bezpečněji. Harvardský ekonom Edward Glaeser považuje město za nejúčasnější vynález lidstva. Město dělá člověka vzdělanějším, bohatším, zdravějším a šťastnějším. Tento názor můžeme doložit přesnými daty. Obyvatelé měst se dožívají vyššího věku, jsou méně nemocní, dosahují vyššího vzdělání a vydělků. To ovšem nutně neznamená, že člověk najde své štěstí pouze ve městě. Naplněný a šťastný život můžeme prožít také uprostřed lesů. Ale výše zmíněný pohled odpovídá větší novému chápání a očekávání toho, co znamená kvalitní a spokojený život.

Město je fascinující komplexní vynález. Je místem **setkávání** lidí. Tuto tezi skvěle ilustruje fotografie zachycující založení izraelského města Tel Aviv. Skupinka mužů v černých oblecích stojí s kolkem v ruce uprostřed pouště a vytvářejí nové město. Kolem nich je jen písek a velbloudi. Sniemek krásně ukazuje, že tato konkrétní skupinka lidí tvoří a buduje město z ničeho. Město tedy netvoří domy, ale především lidé. Vzájemné soužití přestává fungovat v okamžiku, kdy město začne lidem bránit využívat prostor.

Dnes se mluví o privatizaci města, nebo také o privatizaci veřejného prostoru. To znamená, že ti dražší a silkovnější si začnou uzurpovat prostor na úkor druhých. Bohatí investoři skupují nemovitosti v městských centrech, odkud vytlačují seniory a jiné skupiny obyvatel, které

CO DEFINUJE FUNKČNOST MĚSTA?

Město funguje, když její ko-lem sebe téměř nevímáme. Když kvalita našeho života je natolik vysoká, že se nesetkáváme na každém kroku s bariérami, nebezpečím nebo hygienickými problémy. Funkční město nám poskytuje kvalitní prostředí pro spokojený život. Nedeje jen o ekologickou úroveň, ale bavíme se také o kvalitě životního prostředí, vzduchu a vody. (Evropa je jednou z mála oblastí na naší planetě, kde si s naprostou samozřejmostí můžeme pustit pitnou vodu z kohoutku. V Číně, Indii nebo v Africe to většinou není možné. Někteří města už nyní kolabují kvůli nedostatečné technické infrastruktuře.)

Při vysokých hustotách osídlení se nelze spolehnout na to, že funkčnost města zajistí pouze politici a úřady. V menších obcích dodnes stále funguje tradiční síť mezilidských vztahů, což dobře ilustrují místní dobrovolné hasičské spolky, různé formy sousedské výpomoci nebo bezprostřední a pravidelný kontakt obyvatel se stárostou. V měřítku města se naopak přímé osobní vztahy prodlužují. Většina obyvatel proto raději deleguje řešení problémů na instituce. S rozrůstajícím se městem ale instituce přestávají stále komplexnější situace mapovat a zvládat. V tu chvíli je potřeba nejen podporovat sousedský život, ale také aktivně vtaňovat obyvatele přímo do řízení města a učit je spoluúčasti na jeho správě. Národním příkladem může být životy ohrožující situace během povodní. Krizovou situaci podobného rozsahu nedokáže vyřešit ani tisíc úředníků. Musí se zapojit konkrétní občané, kteří pomohou například plnit pytle pískem. Stejně tak není v silách úředníků, aby se procházeli po všech chodnicích a kontrolovali, kde se objevily další vymoły a diry. Hovoříme tedy o způsobu **přímé spolupráce na tvorbě města** – o zapojování veřejnosti, crowdsourcingu a přijímání spolutvorbě.

Udržitelná Praha do škol

Všímej si, zapoj se, změň!

MĚSTO PRO KAŽDÉHO

Autorka lekce Kateřina Kadlecová

Lekce rozvíjí všechny klíčové kompetence
a je v souladu s RVP ZŠ a SŠ.

O Charitě Česká republika

Charita Česká republika se významně podílí na naplňování **Cílů udržitelného rozvoje** prostřednictvím sociálních a zdravotních služeb, vzdělávání a ochrany životního prostředí, a to jak v ČR, tak v zahraničí.

Díky **globálnímu vzdělávání a osvětě** zvyšuje povědomí o udržitelném světě spolu s pedagogy, pracovníky s mládeží, mladými lidmi a dobrovolníky.

O Young Caritas

V Young Caritas **vybízíme** k aktivnímu globálnímu občanství a usilujeme, aby se udržitelnost stala běžnou součástí našich životů.

Rozvíjíme sociální vnímavost a spoluodpovědnost mladých lidí vůči svému okolí.

Podporujeme dobrovolnictví a vytváříme příležitosti pro zapojení do komunitních projektů.

